

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
directie Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2018-0000170580

Uw kenmerk

Datum 30 april 2018
Betreft De motie van de leden Van den Berg, Diertens, Bosman, Van der Graaf, Kuiken en Van Raak inzake innovatief land- en tuinbouwbeleid en voedselproductie op de BES-eilanden.

De motie van de leden Van den Berg, Diertens, Bosman, Van der Graaf, Kuiken en Van Raak (34 775 IV nr. 23) verzoekt de regering, in overleg met de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba de mogelijkheden te onderzoeken om met expertise van bijvoorbeeld Wageningen Universiteit een innovatief land- en tuinbouwbeleid te ondersteunen en te realiseren, zodat de eilanden zoveel mogelijk in de eigen voedselproductie kunnen voorzien.

Het kabinet onderschrijft de strekking van deze motie. Vordering op het gebied van innovatieve voedselproductie maakt de eilanden minder afhankelijk van de import van goederen, draagt bij aan de armoedebestrijding en is onderdeel van een duurzaam ontwikkelingstraject.

De afgelopen jaren heeft Wageningen University and Research (WUR) met betrekking tot diverse landbouwprojecten op Bonaire, Sint Eustatius en Saba rapporten opgeleverd. Een terugkomend feit is dat op de eilanden, en met name op Bonaire en Sint Eustatius, er sprake is van droogte en overbegrazing. Dat vormt een uitdaging voor het land- en tuinbouwbeleid, waar een oplossing voor gevonden dient te worden wil het land- en tuinbouwbeleid effectief zijn.

De WUR doet in opdracht van de Stichting Plattelandsontwikkeling Bonaire onderzoek naar welke alternatieve gewassen er verbouwd kunnen worden om als veevoer in gebruik te nemen. Daarnaast heeft de WUR een onderzoek gedaan naar de geitenhouderij op het eiland. Uit het onderzoek blijkt dat de geitenhouderij in de huidige vorm geen toekomst heeft: er zijn veel problemen met diefstal en wilde honden. De prijs van geitenvlees is laag en de opbrengsten zijn marginaal. Het openbaar lichaam Bonaire heeft aan de WUR gevraagd een plan op te stellen voor de professionalisering van de geitenhouderij. De kunukero's en geitenhouders willen hun geiten wel binnen de hekken houden, mits essentiële behoeften als voldoende water en betaalbaar veevoer beschikbaar zijn.

Tezamen helpen deze maatregelen de juiste randvoorwaarden te creëren voor duurzaam land- en tuinbouwbeleid op de eilanden.

SGC
directie Koninkrijksrelaties

Datum

Kenmerk
2018-0000170580

Door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedsel (LNV) zijn reeds projecten gestimuleerd voor het verbouwen van groenten met zilt water, en de ontwikkeling van het landbouwgebied Tras Montagna op Bonaire. Verder zijn twee kassenprojecten voor scholen geïnitieerd, met als doel om de kennis over en interesse in het verbouwen van groente en fruit te vergroten. Het eerste kassenproject start op Bonaire. Een tweede kassenproject zal starten op Saba. Ook op Sint Eustatius wordt geïnventariseerd op welke manier het potentieel voor land- en tuinbouw zo effectief mogelijk kan worden ondersteund.

Dit zijn positieve ontwikkelingen. Een meer structurele inzet op land- en tuinbouwontwikkeling is echter nodig willen de eilanden stappen kunnen maken naar zelfvoorzienende en innovatieve voedselproductie. Hiervoor is uiteraard de medewerking van de openbare lichamen noodzakelijk. Dat vraagt in den brede om besluitvaardigheid en continuïteit van het lokale bestuur op de eilanden en om lokale projectuitvoering waarvoor vertrouwen en commitment uitgangspunten zijn. Goed bestuur is een vereiste om deze programma's uit te voeren. De minister van LNV is met inachtneming van deze omstandigheden bereid om met de eilandbesturen in overleg te treden om eigen land- en tuinbouwprogramma's op de eilanden te ontwikkelen samen met de kennisinstututen.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. R.W. Knops